Trafikutskottets betänkande

1981/82:15

om anslag till Telekommunikationer (prop. 1981/82:100)

SJÄTTE HUVUDTITELN

Telekommunikationer

Teleanläggningar m. m. Regeringen har i proposition 1981/82:100 bilaga 9 (kommunikationsdepartementet) under avsnitt H. Telekommunikationer (s. 141–147) föreslagit riksdagen att

1. medge att aktiekapitalet i Teleinvest AB höjs för överföring av televerkets larmdivision till bolagsform i enlighet med vad som angetts i propositionen,
2. godkänna att televerkets rörliga kredit i riksgäldskontoret minskas med 60 milj. kr.,
3. godkänna att överföringen av televerkets industridivision till bolagsform sker den 1 juli 1983,
4. till Teleanläggningar m. m. för budgetåret 1982/83 anvisas ett reservationsanslag på 1 438 400 000 kr.

Motioner

I motion 1981/82:783 av Wivi-Anne Cederqvist m. fl. (s) yrkas att riksdagen beträffande telverkets riktnummerområden uttalar att inom en kommun bör finnas endast ett riktnummerområde.

I motion 1981/82:1011 av Torsten Bengtson och Stina Eliasson (båda c) yrkas att riksdagen hos regeringen begär översyn av televerkets taxor i syfte att nå enhetlig taxa för alla telefonsamtal.

I motion 1981/82:1396 av Nils-Olof Gustafsson m. fl. (s) yrkas att riksdagen beslutar begära att regeringen vidtar åtgärder i syfte att införa postnummer i telefonkatalogen.

I motion 1981/82:1835 av Rolf Clarkson m. fl. (m) yrkas

1. att riksdagen begär förslag av regeringen om en monopolavgränsning på teleområdet som innebär att televerket i fortsättningen endast ansvarar för telenätet,
2. att riksdagen begär förslag av regeringen om att televerkets tekniska provning av apparatur och utrustningar överförs till annan myndighet,
3. att riksdagen begär förslag av regeringen om att monopolet på modemer avskaffas.

I motion 1981/82:1865 av Johan Olsson och Börje Hörnlund (båda c) yrkas

1. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande monopolavgränsningen inom teleområdet i syfte att öka företagens möjligheter att långtidsplanera in i nya marknadsområden,

2. att riksdagen beslutar hos regeringen begära en kontinuerlig utvärdering av nuvarande provningsverksamhet på teleområdet från konkurrensneutralitetssynpunkt,

3. att riksdagen beslutar hos regeringen begära förslag att televerkets monopol på modemer upphör.

I motion 1981/82:1870 av Gabriel Romanus m. fl. (fp) yrkas att riksdagen hos regeringen begär en översyn av televerkets ansvarsområde i enlighet med de riktlinjer som angivits i motionen.

I motion 1981/82:1890 av Bertil Zachrisson m. fl. (s) yrkas att riksdagen beslutar avslå regeringens förslag att televerkets industridivision skall överföras till bolagsform den 1 juli 1983.

Utskottet

Ramen för *televerkets investeringar* under innevarande budgetår uppgår till 1 474 milj. kr. vilket är 99 milj. kr. mer än vad som beräknades i 1981 års budgetproposition. Skillnaden förklaras av regeringsbeslut om investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte och om utjämning av medelsförbrukningen mellan budgetåren.

För nästa budgetår har televerket i sin anslagsframställning föreslagit en medelsförbrukning av 1 493,1 milj. kr. (inkl. 54 milj. kr. avseende kapitalinsats vid överföring av larmdivisionen till bolagsform). Enligt televerket styrs investeringsutvecklingen i stor utsträckning av ökningen av antalet abonnenter och den ökande teletrafiken inom landet och med utlandet. Den successiva övergången till ny teknik i telefonnätet är en annan viktig faktor som påverkar investeringsvolymen. Av de i anslagsframställningen beräknade investeringarna för nästa budgetår avser sålunda ca 250 milj. kr. modernisering med AXE-materiel. Televerket framhåller vidare att moderniseringen av telexnätet avslutas under år 1982 och att datanätet kommer att byggas ut med hänsyn till beräknad efterfrågan.

Föredragande departementschefen anser att televerkets bedömning av investeringsbehovet för nästa budgetår präglas av stor restriktivitet både i fråga om nätinvesteringar och övriga projekt. En senareläggning av enstaka byggnadsprojekt bör dock enligt propositionen vara möjlig. Televerkets förslag till investeringar har därför reducerats med ca 10 milj. kr. till 1 483 milj. kr. (inkl. kapitalinsatsen vid larmbolagets tillkomst).

Med ianspråktagande av tillgängliga reservationsmedel samt med hänsyn

till att anslaget bör beräknas med viss marginal krävs enligt föredraganden en medelsanvisning av 1 438,4 milj. kr.

Utskottet kan för sin del godta den av föredraganden förordade medelsförbrukningen för nästa budgetår. Utskottet tillstyrker vidare den föreslagna inriktningen av investeringarna liksom anslagsberäkningen.

Riksdagen fattade i december 1980 beslut om vissa åtgärder på teleområdet (prop. 1980/81:66, TU 1980/81:9, rskr 1980/81:132). Beslutet innebar bl. a. en klarare avgränsning av televerkets monopolområde, att televerket får disponera en rörlig kredit i riksgäldskontoret för finansiering av vissa abonnentutrustningar, att ett holdingbolag – Teleinvest AB – inrättades som ett helägt dotterbolag till televerket samt att larmverksamheten och industridivisionen skall överföras till bolag senast den 1 juli 1982 resp. den 1 juli 1985.

Föredraganden anser att riksdagsbeslutet innebär att en god grund lagts för en fortsatt gynnsam utveckling av vårt lands telekommunikationer och att erfarenheter av beslutet bör avvaktas innan ytterligare åtgärder på teleområdet övervägs.

I tre motioner tas frågor om avgränsningen av *televerkets monopolområde* upp.

I motion 1981/82:1835 (m) begärs förslag av regeringen om en monopolavgränsning som innebär att televerket i fortsättningen endast ansvarar för telenätet.

I motion 1981/82:1865 (c) framhålls att det finns skäl att pröva andra möjligheter till monopolavgränsning än den nu gällande i syfte att öka företagens möjligheter att långtidsplanera för nya marknadsområden.

I motion 1981/82:1870 (fp) framhålls att om televerkets expansionsaptit ej bromsas i tid åstadkommes en maktkoncentration som på sikt kan få svåra konsekvenser för många kontaktsystem i samhället. Enligt motionärerna är det därför nödvändigt med ett klarläggande av gränserna för verkets aktiviteter.

I motionerna ges exempel på områden där en översyn av televerkets ansvar anses särskilt angelägen. Alla tre nu aktuella motioner begär sålunda att televerkets monopol på modemer avskaffas. I motion 1981/82:1870 (fp) framhålls dessutom att televerket beträffande teletex och teledata bör avgränsa sin verksamhet till att erbjuda renodlade nättjänster.

Som utskottet framhållit i det föregående innebar riksdagsbeslutet i december 1980 bl. a. att televerkets monopolområde avgränsades på ett tydligare sätt. Televerkets monopol på abonnentplacerad utrustning ansluten till det allmänna telefonnätet begränsades till att avse utrustning för talkommunikation över det publika nätet och vissa modemer. Väsentligt fler utrustningstyper än tidigare ligger numera utanför monopolområdet, och det utgör en betydande marknad för privata leverantörer att konkurrera på. Den tekniska utvecklingen kan nödvändiggöra att avgränsningen av televerkets

monopolområde måste förändras. I likhet med föredraganden anser dock utskottet att erfarenheter av riksdagsbeslutet bör avvaktas innan ett eventuellt nytt beslut fattas. Beträffande televerkets monopol på modemer som särskilt tagits upp i de tre motionerna framhölls i proposition 1980/81:66 att televerket särskilt noga borde följa utvecklingen inom detta område. Enligt vad utskottet erfarit överväger televerket f. n. monopolavgränsningen med den inriktning som angivits i motionerna. Dessa överväganden bör avvaktas.

Utskottet vill i sammanhanget upprepa sitt tidigare uttalande att det inte kan vara godtagbart att televerkets roll skulle begränsas till att i första hand svara för att ett väl fungerande telenät finns i vårt land. En sådan nollambition skulle vara till nackdel för både de svenska konsumenterna och den svenska teleindustrin. Sveriges ställning som ett av världens ledande telekommunikationsländer kan inte heller motivera en sådan inriktning av landets telepolitik (TU 1980/81:9).

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 1981/82:1835 (m), 1981/82:1865 (c) och 1981/82:1870 (fp) i berörda delar.

I motion 1981/82:1835 (m) och 1981/82:1870 (fp) yrkas att *televerkets provning* av abonnentutrustningar förläggs till en instans utanför televerket. I motion 1981/82:1865 (c) begärs att en kontinuerlig utvärdering görs av den nuvarande provningsverksamheten på teleområdet.

Riksdagsbeslutet i december 1980 om vissa åtgärder på teleområdet innebar att den tekniska provningen bibehölls inom televerket. Detta motiverades bl. a. av att provningen kräver en ingående kunskap om nätet som knappast är möjlig att upprätthålla utanför televerket utan en dubblering av televerkets funktion i dessa avseenden. I proposition 1980/81:66 angavs en ny handläggningsordning för provningen för att säkerställa en opartisk bedömning. Den nya ordningen innebär att chefen för provningsenheten inte skall lyda under generaldirektören och att avslagsbeslut skall kunna överklagas hos en särskild nämnd som skall bestå av två televerksrepresentanter och tre andra ledamöter som regeringen utser. Vid sin behandling av propositionen ansåg utskottet att den föreslagna handläggningsordningen borgade för att provningen skulle komma att bedrivas opartiskt (TU 1980/81:9).

Den särskilda nämnden som kallas för teleanslutningsnämnden har nyligen påbörjat sin verksamhet. Det är därför enligt utskottets mening för tidigt att uttala sig om hur den nya handläggningsordningen kommer att fungera. Det är självfallet väsentligt att det hos berörda företag skapas förtroende för provningsverksamheten. Som utskottet framhöll i sitt betänkande TU 1980/81:14 är det därför angeläget att regeringen noga följer hur den nya handläggningsordningen fungerar i praktiken.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 1981/82:1835 (m) och 1981/82:1870 (fp) i denna del. Då utskottet redan uttalat att

regeringen bör följa verksamheten synes syftet med motion 1981/82:1865 (c) i denna del vara tillgodosett varför den inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Det nya *larmbolaget* som skall bildas den 1 juli 1982 kommer att inordnas under Teleinvest AB. Med hänvisning till att verksamheten bör ges tillfredsställande finansiella förutsättningar när den förs över till bolag anser föredraganden att kapitalbehovet i sin helhet bör tillgodoses med eget bundet kapital. Kapitalbehovet beräknas till 54 milj. kr. Enligt propositionen bör kapitalinsatsen göras genom att aktiekapitalet i Teleinvest AB ökas med 36 milj. kr. och reservfonden med 18 milj. kr., dvs. aktierna bör tecknas till 150 %. Samtidigt föreslås att ramen för televerkets rörliga kredit i riksgäldskontoret minskas med 60 milj. kr.

Utskottet har ingen erinran mot vad föredraganden anfört om höjning av aktiekapitalet i Teleinvest AB vid bildandet av det nya larmbolaget.

I likhet med televerket och dess personalorganisationer föreslår föredraganden att överföringen av *televerkets industridivision* (Teli) till bolagsform sker i ett steg den 1 juli 1983.

I motion 1981/82:1890 (s) yrkas avslag på regeringens förslag att riksdagen nu skall lägga fast ett datum för bolagsbildningen. Enligt motionärerna förestår ett omfattande utrednings-, utvecklings- och förhandlingsarbete om Teli skall ges en chans att utvecklas till ett modernt och konkurrenskraftigt elektronikbolag. Det finns därför, framhålls det i motionen, ingen som helst grund för riksdagen att nu fatta ett beslut att bolagsbildningen skall ske den 1 juli 1983.

Riksdagsbeslutet i december 1980 innebar att överföringen av Teli till bolag skulle ske så snart som möjligt och definitivt vara avslutad senast den 1 juli 1985. Televerket och dess personalorganisationer har i förhandlingar kommit överens om att bolagsbildningen bör ske den 1 juli 1983 och att förberedelserna skall påbörjas omgående och drivas i konstruktiv anda.

Utskottet vill för sin del framhålla det angelägna i att ett datum för bolagsbildningen nu läggs fast. Därmed klargörs de förutsättningar som Teli har att arbeta efter vilket är nödvändigt om Teli skall kunna stärka sin ställning som ett effektivt och konkurrenskraftigt elektronikföretag. Utskottet hälsar därför med tillfredsställelse att televerket och personalorganisationerna enats om en lämplig tidpunkt och att parterna är överens om att förberedelserna skall påbörjas omgående och drivas i konstruktiv anda.

Den föreslagna tidpunkten har enligt propositionen av personalorganisationerna bedömts ge tillräckligt god tid för det erforderliga förberedelsearbetet.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet föredragandens förslag att bolagsbildningen sker den 1 juli 1983 och avstyrker motion 1981/82:1890 (s).

I motion 1981/82:783 (s) yrkas att riksdagen uttalar att det inom en kommun endast bör finnas ett *riktnummerområde*. Enligt motionärerna medförde kommunreformen att delar av de nya storkommunerna kom att hamna inom olika riktnummerområden med skilda telefontaxor för kommunens invånare, vilket särskilt drabbade dem som bor längst ifrån centralorten. De framhåller också att ett rimligt krav är att kontakten mellan invånarna och de kommunala instanserna sker på så lika villkor som möjligt.

Indelningen av landet i riktnummerområden är baserad på den utformning och uppbyggnad som telefonnätet fick i samband med resp. områdes automatisering. Målet var därvid att få ett telenät som var optimalt ur ekonomisk synvinkel. Antalet kommuner är f. n. ungefär lika stort som antalet riktnummerområden. Eftersom kommunindelningen genomfördes betydligt senare än automatiseringen av telefonnätet har ett stort antal kommuner kommit att omfatta ett eller flera riktnummerområden, eller delar av riktnummerområden.

Televerket har beräknat att investeringskostnaderna skulle uppgå till ca 1 miljard kronor (1979 års prisnivå) om varje kommun i landet skulle bilda ett eget riktnummerområde. Härtill kommer ökade driftkostnader. En sådan ombyggnad av telenätet är enligt televerket inte ekonomiskt försvarbar. Utskottet som delar denna uppfattning vill dock framhålla att det, med beaktande av tekniska och ekonomiska förhållanden, i och för sig är önskvärt att gränserna för riktnummerområdena så långt som möjligt anpassas till kommungränserna.

Utskottet vill vidare erinra om att en rad åtgärder har vidtagits under senare år som inneburit att teletaxorna utjämnats mellan olika delar av landet. Bl. a. har en sänkt taxa för samtal med kommunens centralort införts. Regeringen har vidare fattat beslut om att en enhetlig taxa skall införas för alla kortväga samtal. Det innebär bl. a. att samma avgifter, 6 eller 12 minuters markeringsintervall beroende på om samtalet utförs på trafikstark tid eller ej, skall tillämpas på landsbygden och i alla tätorter för samtal med centralort i egen kommun. Televerket har i en skrivelse till regeringen begärt att erforderliga ändringar av telefonreglementet genomförs så att det nya taxesystemet kan genomföras den 1 december 1982.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionen.

I motion 1981/82:1011 (c) yrkas att riksdagen hos regeringen begär en översyn av televerkets taxor i syfte att nå *enhetlig taxa för alla telefonsamtal*. Enligt motionärerna medför samtal mellan två avlägsna orter och samtal inom en ort nära nog samma kostnader för televerket. Teletaxorna bör därför, framhålls det, vara lika oavsett på vilket avstånd inom landet samtalen utväxlas.

Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat motioner med krav om enhetlig teletaxa. Senaste skedde det i maj 1981 (TU 1980/81:32). Televerket

framhöll då i ett remissvar att en enhetstaxa skulle innebära att abonnenter som huvudsakligen ringer kortväga samtal skulle få väsentligt högre telefonkostnader. För televerket skulle en enhetstaxa medföra en kraftig ökning av rikstrafiken, vilket kräver investeringar som grovt beräknats till någon eller några miljarder kronor. Televerket framhöll vidare att kostnaderna för att överföra samtal fortfarande är klart avståndsberoende och att förutsättningar att införa enhetstaxa föreligger först när det inte finns någon väsentlig skillnad i kostnad att överföra samtal på korta och långa avstånd.

Utskottet har tidigare uttalat sig för att teletaxorna bör utjämnas så långt möjligt mellan olika delar av landet. Utskottet som alltjämt är av denna uppfattning har i det föregående redovisat att en rad åtgärder har vidtagits under senare år som verkat i denna riktning. Inom televerket pågår arbete med förslag till ytterligare förändringar av taxesystemet som syftar till en fortsatt utjämning av avgifterna mellan kortväga och långväga samtal. Utskottet vidhåller sin tidigare uppfattning att förutsättningar f. n. saknas för att införa enhetstaxa och avstyrker därför motionen.

I motion 1981/82:1396 (s) yrkas att riksdagen beslutar begära att regeringen vidtar åtgärder i syfte att införa *postnummer i telefonkatalogen.*

Om postnummer införs för alla abonnenter i telefonkatalogen måste uppgifterna kompletteras med ortsadressen i de fall den är utelämnad. Antalet sidor i telefonkatalogen skulle därmed enligt vad utskottet erfarit öka med 25 % och produktionskostnaderna stiga med 45 milj. kr. till 228 milj. kr. per år. Televerket måste finansiera kostnadsökningen antingen genom höjda abonnemangsavgifter eller höjda avgifter för uppgifter i telefonkatalogen.

Postverket som har diskuterat frågan med televerket anser inte att kostnaderna för den i och för sig positiva åtgärden att föra in postnummeruppgiften i telefonkatalogen motiverar en sådan åtgärd. Enligt postverket är därför andra informationsåtgärder lämpligare, t. ex. en frikostigare spridning av postnummerkatalogen.

Utskottet anser sig, främst mot bakgrund av de betydande merkostnaderna som ett införande av postnummer i telefonkatalogen skulle medföra, inte kunna biträda motionärernas yrkande och avstyrker därför motionen i fråga.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen till *Teleanläggningar m. m.* för budgetåret 1982/83 anvisar ett reservationsanslag på 1 438 400 000 kr.,

2. beträffande *televerkets monopolområde*
att riksdagen avslår motionerna 1981/82:1835 (m) yrkandena 1 och 3, 1981/82:1865 (c) yrkandena 1 och 3 och 1981/82:1870 (fp) i denna del,
3. beträffande *televerkets provningsverksamhet*
att riksdagen
a. avslår motionerna 1981/82:1835 (m) yrkande 2 och 1981/82:1870 (fp) i denna del,
b. lämnar motion 1981/82:1865 (c) yrkande 2 utan åtgärd,
4. att riksdagen medger att aktiekapitalet i Teleinvest AB höjs för överföring av televerkets larmdivision till bolagsform i enlighet med vad som föreslås i propositionen,
5. att riksdagen godtar att televerkets rörliga kredit i riksgäldskontoret minskas med 60 milj. kr.,
6. beträffande *televerkets industridivision*
att riksdagen med avslag på motion 1981/82:1890 (s) godtar regeringens förslag att överföringen av televerkets industridivision till bolagsform sker den 1 juli 1983,
7. beträffande *televerkets riktnummerområden*
att riksdagen avslår motion 1981/82:783 (s),
8. beträffande *enhetlig telefontaxa*
att riksdagen avslår motion 1981/82:1011 (c),
9. beträffande *postnummer i telefonkatalogen*
att riksdagen avslår motion 1981/82:1396 (s).

Stockholm den 23 februari 1982

På trafikutskottets vägnar
BERTIL ZACHRISSON

Närvarande: Bertil Zachrisson (s), Rolf Clarkson (m), Bertil Jonasson (c), Essen Lindahl (s), Rolf Sellgren (fp), Nils Hjorth (s), Wiggo Komstedt (m), Kurt Hugosson (s), Rune Torwald (c), Birger Rosqvist (s), Olle Östrand (s), Anna Wohlin-Andersson (c), Ove Karlsson (s), Per Stenmarck (m) och Erik Börjesson (fp).

Reservationer

1. Televerkets monopolområde (mom. 2)

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt och Per Stenmarck (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "Som

utskottet" och på s. 4 slutar med "berörda delar." bort ha följande lydelse:

Riksdagsbeslutet i december 1980 innebar att televerkets monopolområde begränsades och att marknaden för privata leverantörer vidgades. Beslutet innebar emellertid inte någon slutgiltig avgränsning av monopolet. I proposition 1980/81:66 uttalades att det nu är svårt att fastställa vilka regler som på längre sikt bör gälla i fråga om monopolgränserna för nya produkter och tjänster och att en fortlöpande anpassning av televerkets policy ter sig nödvändig.

Enligt utskottets mening måste såsom framhålls i motion 1981/82:1835 (m) en långsiktig avgränsning av monopolet göras så att televerkets konkurrenter kan planera sin verksamhet på ett bättre sätt än hittills. Utskottet delar också den uppfattning som framförs i den sistnämnda motionen att televerkets faktiska monopol på sikt endast bör omfatta telenätet. Ett förslag till en sådan monopolavgränsning bör utarbetas av regeringen. Att hålla hemmamarknaden öppen för fri konkurrens är nödvändigt om den svenska industrins fortsatta utveckling på exportmarknaden inte skall hämmas.

Televerkets monopol på modemer har tagits upp i alla de tre nu aktuella motionerna. Utskottet instämmer i att detta monopol har medfört betydande problem för televerkets konkurrenter. Detta beror bl. a. på att modem utomlands byggs in som standard i terminaler och att sådana terminaler ej kan importeras till Sverige då de ej godkänns av televerket. På grund av kapacitetsproblem hos televerket har också många privata företag åsamkats problem med långa leveranstider. Enligt utskottets mening bör televerkets monopol på modemer avskaffas.

Vad utskottet nu anfört vilket innebär att i berörda delar motion 1981/82:1835 (m) tillstyrks samt yrkandena i motionerna 1981/82:1865 (c) och 1981/82:1870 (fp) i allt väsentligt tillgodoses bör av riksdagen ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *televerkets monopolområde*
att riksdagen med bifall till motion 1981/82:1835 (m) yrkandena 1 och 3 och med anledning av motionerna 1981/82:1865 (c) yrkandena 1 och 3 och 1981/82:1870 (fp) i denna del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet härom anfört,

2. Televerkets provningsverksamhet (mom. 3)

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt och Per Stenmarck (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Riksdagsbeslutet i" och på s. 5 slutar med "riksdagens åtgärd." bort ha följande lydelse:

Riksdagsbeslutet i december 1980 om vissa åtgärder på telområdet innebar att en ny handläggningsordning infördes för televerkets provning av abonnentutrustningar. Provningsverksamheten bibehölls dock inom verket. Som framhålls i motionerna kan tvekan därmed uppstå om provningen sköts på ett objektivt sätt. Enligt utskottets mening är det väsentligt att berörda företag har fullt förtroende för att provningen sker opartiskt och med vederbörlig sekretess rörande utrustningar. Utskottet tillstyrker förslagen i motionerna 1981/82:1835 (m) och 1981/82:1870 (fp) att provningen bör förläggas till en instans utanför televerket.

Vad utskottet nu anfört vilket innebär att syftet med motion 1981/82:1865 (c) torde vara tillgodosett bör av riksdagen ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *televerkets provningsverksamhet*
   att riksdagen med bifall till motionerna 1981/82:1835 (m) yrkande 2 och 1981/82:1870 (fp) i denna del samt med anledning av motion 1981/82:1865 (c) yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet härom anfört,

3. Televerkets industridivision (mom. 6)

Bertil Zachrisson, Essen Lindahl, Nils Hjorth, Kurt Hugosson, Birger Rosqvist, Olle Östrand och Ove Karlsson (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "I likhet" och slutar med "motion 1981/82:1890 (s)." bort ha följande lydelse:

Föredraganden föreslår att överföringen av *televerkets industridivision* (Teli) till bolagsform sker i ett steg den 1 juli 1983.

I motion 1981/82:1890 (s) yrkas avslag på regeringens förslag att riksdagen nu skall lägga fast ett datum för bolagsbildningen. Enligt motionärerna föreslår ett omfattande utrednings-, utvecklings- och förhandlingsarbete om Teli skall ges en chans att utvecklas till ett modernt och konkurrenskraftigt elektronikbolag. Det finns därför, framhålls det i motionen, ingen som helst grund för riksdagen att nu fatta ett beslut att bolagsbildningen skall ske den 1 juli 1983.

Den snabba övergången till elektronik medför en uppenbar risk för att sysselsättningen i televerkets verkstäder kommer att minska eftersom sysselsättningsinnehållet i elektroniktillverkningen är mycket mindre än i produktionen av elektronikmekanisk utrustning. Om Teli skall kunna stärka sin ställning som ett effektivt och konkurrenskraftigt elektronikföretag är det som motionärerna påtalar nödvändigt att överföringen av Teli till bolagsform planeras på ett noggrant sätt och sker i konstruktivt samarbete mellan Telis ledning och företrädare för Telis personalorganisationer.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att åtskilliga frågor behöver klarläggas innan bolagsbildningen kan äga rum. Det gäller bl. a. organisa-

tion, produktutveckling, marknadsföring, internavräkning, utvecklingskostnader, prissättning och sysselsättning för anställda som vill vara kvar inom televerket. I likhet med motionärerna anser utskottet att det sålunda inte nu finns någon grund för riksdagen att fatta beslut om att bolagsbildningen skall ske den 1 juli 1983 och avstyrker därför föredragandens förslag i denna del.

Vad utskottet nu anfört bör av riksdagen ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *televerkets industridivision*
att riksdagen med bifall till motion 1981/82:1890 (s) avslår regeringens förslag att televerkets industridivision skall överföras till bolagsform den 1 juli 1983,

GOTAB 70525 Stockholm 1982